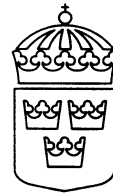

Regeringens skrivelse

2009/10:8

Kontroll av postförsändelser

Skr.
2009/10:8

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 10 september 2009

Maud Olofsson

Anders Borg
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogörs för hur bestämmelserna om kontroll av postförsändelser i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter har tillämpats under 2008.

Innehållsförteckning

Skr. 2009/10:8

1	Ärendet och dess beredning.....	3
2	Reglerna om kontroll av postförsändelser	3
2.1	Bakgrund.....	3
2.2	Kontroll av postförsändelser	4
3	Tillämpning av bestämmelserna om kontroll av postförsändelser....	4
4	Slutsatser.....	5
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 september 2009 ..	7

Den 1 juli 1998 trädde lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter (LPK) i kraft. Enligt LPK får Tullverket undersöka postförsändelser från andra EU-länder för att kontrollera om försändelserna innehåller alkohol- eller tobaksvaror. I det lagstiftningsärende som låg till grund för LPK uttalade skatteutskottet, för att ännu mer skapa insyn i och möjlighet till uppföljning och utvärdering av kontrollverksamheten, att regeringen årligen bör informera riksdagen om hur många försändelser som granskats och öppnats och med vilket resultat (bet. 1997/98:SkU28 s. 44).

Regeringen har tidigare lämnat redogörelser till riksdagen för hur reglerna om kontroll av postförsändelser har tillämpats under 1998–2007 (skr. 1999/2000:19, skr. 2000/01:37, skr. 2001/02:16, skr. 2002/03:13, skr. 2003/04:6, skr. 2004/05:6, skr. 2005/06:8, skr. 2006/07:8, skr. 2007/08:30 och skr. 2008/09:8). Regeringen lämnar nu en redogörelse för 2008. Redogörelsen bygger i huvudsak på uppgifter som Tullverket har lämnat i en skrivelse till regeringen daterad den 22 april 2009 (dnr Fi2009/3750).

2 Reglerna om kontroll av postförsändelser

2.1 Bakgrund

Enligt bestämmelserna i rådets direktiv 92/12/EEG¹ om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 76, 23.3.1992, s. 1, Celex 31992L0012), det s.k. cirkulationsdirektivet, ska punktskattepliktiga alkohol- och tobaksvaror normalt beskattas i det land där de konsumeras. För sådana varor som förvärvas av enskilda personer för deras eget bruk och transporteras av dem själva ska dock punktskatt tas ut i den medlemsstat där varorna har förvärvats (artikel 8 i direktivet). Om alkohol- eller tobaksvaror avsänds eller transporteras direkt eller indirekt av en säljare eller för dennes räkning från ett medlemsland till en privatperson i ett annat medlemsland, s.k. distansförsäljning, ska varorna beskattas i destinationsmedlemsstaten (artikel 10 i direktivet). Bestämmelserna om distansförsäljning har tagits in i lagen (1994:1563) om tobaksskatt och i lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

EG-domstolen har i en dom den 2 april 1998 i mål C-296/95, ”the Man in Black”, REG 1998 s. I-1605, gett ett svar på frågan om när artikel 8 kan bli tillämplig. Denna fråga har även prövats av EG-domstolen i en dom den 23 november 2006 i mål C-5/05, ”Joustra”, REG 2006 s. I-11075.

¹ Direktiv 92/12/EEG ersätts från och med den 1 januari 2010 av direktiv 2008/118/EG (EUT L 9, 14.1.2009, s. 12, Celex 32009L0118). Det nya direktivet ska tillämpas fr.o.m. den 1 april 2010. Genom direktivet införs ett datoriserat transport- och kontrollsystem men grunderna för beskattningsystemet kvarstår i stort sätt oförändrade.

Bakgrunden till att Tullverket fick befogenhet att undersöka, öppna och omhänderta postförsändelser var att regeringen, under arbetet med LPK, på olika sätt fick upplysningar om att ett stort antal postförsändelser från andra EU-länder innehöll alkohol- eller tobaksvaror. Det kunde också konstateras att varorna felaktigt undgick svensk punktskatt. Reglerna om distansförsäljning och om säkerhet och representant för den skattskyldige, dvs. den utländske säljaren, följdes inte.

LPK är tillämplig vid punktskattekontroll som avser sådan hantering av skattepliktiga varor som omfattas av cirkulationsdirektivet. Lagen är tillämplig på kontroll avseende punktskattepliktiga varor vid vägtransporter och vid försändelser med post. I båda fallen är det Tullverket som ansvarar för kontrollverksamheten. För alla kontrollåtgärder gäller en proportionalitetsregel, dvs. åtgärden får inte vara mer omfattande eller pågå under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med åtgärden.

2.2 Kontroll av postförsändelser

Reglerna i 3 kap. LPK ger Tullverket befogenhet att undersöka om en postförsändelse innehåller alkohol- eller tobaksvaror och att öppna en sådan försändelse om det finns anledning att anta att den innehåller nämnda varor. För att skydda brevhemligheten finns bestämmelser om begränsningar i Tullverkets kontrollbefogenheter, exempelvis om vid vilka postkontor försändelserna får öppnas och vem som får besluta om öppnandet.

Om mottagaren av en alkoholvara saknar rätt att föra in varan enligt alkohollagen (1994:1738) ska varan tas om hand. Detsamma gäller för tobaksvaror om mottagaren är under 18 år. Avsändaren ska ges möjlighet att återutföra varan på villkor som Tullverket bestämmer. Alkohol- och tobaksvaror, som inte återsänds eller omhändertas på grund av att rätt till införsel saknas, får omhändertas om det finns anledning att anta att skattskyldighet föreligger och att skatten inte har betalats eller att säkerhet inte har ställts för skattens betalning. Om skattskyldighet inträtt för en omhändertagen vara ska Tullverket besluta om skatten.

Ett beslut om omhändertagande ska upphävas om det inte längre finns grund för att omhänderta varan, om mottagaren av varan betalat ett belopp som motsvarar skatten på varan, om ett beslut om beslag har meddelats för varan, om varan återutförts av avsändaren eller om det är oskäligt att låta omhändertagandet bestå. En vara som har omhändertagits får, om det inte är oskäligt, förverkas i vissa fall.

3 Tillämpning av bestämmelserna om kontroll av postförsändelser

Tullverket använder röntgenutrustning vid punktskattekontroll av postförsändelser. Genom att använda denna utrustning tillförsäkras enligt

Tullverket att endast försändelser som misstänks innehålla alkohol och cigaretter öppnas. Skr. 2009/10:8

Under 2008 öppnades en av de postförsändelser som röntgades. Försändelsen innehöll dock inte någon punktskattepliktig vara och enligt Tullverket innehöll försändelsen inte heller någon brevhemlighet.

I sin skrivelse anger Tullverket att de, tillsammans med Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten, under 2007 medverkat till att en av de största avsändarna fått lägga ner sin verksamhet. Detta ledde till att postförsändelser innehållande alkohol- och tobaksvaror minskade drastiskt under 2008. I början av 2009 fick dock Tullverket indikationer på att införseln av punktskattepliktiga varor (cigaretter) återigen har kommit i gång, denna gång med Polen som avsändningsland. Redovisningen av dessa kontroller kommer att ske i 2010 års rapporter avseende 2009 års verksamhet.

Av nedanstående tabell framgår antal öppnade paket per år och vad som omhändertagits. Siffrorna har i vissa fall avrundats till heltal (för exakta angivelser se skrivelserna som anges i avsnitt 1). Tobaks- eller alkoholvaror har påträffats i samtliga öppnade paket utom i ett som öppnades 2001 och i det som öppnades 2008.

År	Antal öppnade	Cigaretter stycken	Tobak, kg	Sprit, liter	Vin, liter	Öl, liter
1998	1 720	824 049	-	88	-	-
1999	254	41 000	13	353	250	827
2000	36	13 600	14	70	-	-
2001	8	4 800	-	12	-	-
2002	23	-	-	17	-	-
2003	41	800	-	437	12	-
2004	3	-	-	18	-	-
2005	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-
2007	296	1 198 140	-	847	741	623
2008	1	-	-	-	-	-

4 Slutsatser

Redan under andra halvåret 1998 minskade antalet kontrollerade postförsändelser som innehöll cigaretter kraftigt och denna minskning fortsatte under några år. Under 2007 resulterade kontrollerna i att cigaretter och alkohol påträffades i större antal respektive volym än under något tidigare enskilt år. Tullverket, tillsammans med Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten, medverkade dock till att en av de största avsändarna fick lägga ner sin verksamhet under 2007 vilket resulterade i att postförsändelser innehållande alkohol- och tobaksvaror minskade drastiskt under 2008. Under 2009 har Tullverket dock fått indikationer på att införseln av punktskattepliktiga varor (cigaretter) återigen har kommit i gång.

Kontrollerna av postförsändelser har därmed inte spelat ut sin roll. I stället är kontrollerna fortfarande ett viktigt instrument för att säkerställa att svensk punktskatt tas ut vid postorderförsäljning eller liknande försäljning till svenska konsumenter. Dessutom innebär den höga träffprocenten i kontrollverksamheten att knappast några försändelser hindras i onödan. Risken för att försändelser som inte innehåller alkohol eller tobaksvaror öppnas är med andra ord mycket liten. Det är vidare inte sannolikt att det finns någon annan kontrollmetod som skulle vara lika effektiv. Skr. 2009/10:8

Finansdepartementet

Skr. 2009/10:8

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 september 2009

Närvarande: statsrådet Olofsson, ordförande, och statsråden Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Krantz

Föredragande: statsrådet Borg

Regeringen beslutar skrivelse 2009/10:8 Kontroll av postförsändelser